No. 1892 Zaterdag 17 April 1920. 37ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
St. Elizabeths-gasthuis.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Handelingen

DER

Eerste Kamer

OVER DE BEGROOTING VAN 1920 VAN CURAÇAO.

(Zitting van 25 Februari 1920.)

(Vervolg.)

De heer DE GRAAFF, Minister van Koloniën: Mijnheer de Voorzitter! Het zij mij vergund, in aansluiting aan mijn beschouwingen omtrent de Surinaamsche begrooting, ook met betrekking tot de kolonie Curaçao in de eerste plaats met een enkel woord de algemeene bestuursinrichting te bespreken.

Wat aangaat de financieele verhoudingen tot het moederland zullen, uit den aard der zaak, voor beide koloniën in beginsel dezelfde gedachten toepassing moeten vinden. Na hetgeen ik voor Suriname als mijn voorloopige zienswijze heb medegedeeld, behoef ik omtrent dat punt dus niet in bijzonderheden te treden.

Ook wat betreft de inrichting der bestuursorganen zelf zijn verschillende stemmen opgegaan — ook in de kolonie — om tot een hervorming te komen. Met die wenschen zal zooveel mogelijk door mij rekening worden gehouden. Bepaalde toezeggingen echter kan ik niet doen, vóór ik in de gelegenheid ben geweest het vraagstuk rustig te overwegen en de inzichten van den Gouverneur mij bekend zijn geworden.

In het algemeen zal ook in deze tusschen de regelingen voor beide koloniën in hoofdzaak eenvormigheid moeten bestaan, behoudens waar bijzondere toestanden tot afwijken nopen.

Een volkomen scheiding in het bestuur van de beide eilandengroepen, welke het gouvernement Curaçao omvat, heeft in het Voorloopig Verslag bespreking gevonden.

Neemt men in aanmerking dat het geheele bevolkingscijfer van de Bovenwindsche eilanden niet meer dan een zes á zeven duizend bedraagt, verdeeld nog over een drietal kleine eilanden, dan behoeft het geen betoog dat zulk een scheiding al dadelijk zou afstuiten op de financieele bezwaren, welke onafscheidelijk zouden zijn van meerdere staatkundige zelfstandigheid. Practisch zou mij de maatregel ook niet bepaald noodig voorkomen, mits het plaatselijk bestuur bevredigend wordt georganiseerd, zoodat zuiver lokale belangen zooveel mogelijk ter plaatse kunnen worden geregeld.

Een belangrijk punt van overweging zal ook hier uitmaken de aanwijzing van de leden van den Kolonialen Raad. De vraag, of de bemoeienis van de Regeering ten aanzien van de benoeming der raadsleden zal kunnen worden uitgeschakeld, zal daarbij in de eerste plaats moeten worden overwogen, en dit ook met het oog op de bezwaren die zijn uitgebracht tegen uitoefening door de Kroon, van Haar wettelijk toekomende bevoegdheid om buiten 's Raads aanbeveling leden te benoemen. Wat overigens de tegenwoordige samenstelling en werking van den Kolonialen Raad aangaat, deel ik de meening van mijn ambtsvoorganger, den heer Idenburg, dat die Raad in Curaçao niet slechter is, in den zin van minder bij de bevolking passend, dan bijv. de Koloniale Staten in Suriname. Evenmin verwacht ik ook hier voor het welzijn der kolonie wonderen van een andere samenstelling. Wanneer echter daarmede voldoening kan worden gegeven aan een betrekkelijk groot deel der bevolking en het mogelijk mocht blijken, te gelijker tijd aan de Bovenwindsche eilanden daarmede een billijk aandeel in de algemeene bestuursgestie te verzekeren, acht ik die voordeelen op zich zelf reeds niet gering. Naar ik meen, zal door het laatste tevens zijn voldaan aan de denkbeelden, hier geuit door den zeer geachten afgevaardigde den heer dr. Kraus.

Ook ten aanzien van de middelen ter bevordering van de economische ontwikkeling wil ik mij voorloopig tot eenige algemeene beschouwingen bepalen. Naar ik mij voorstel, moeten middelen als hoofdzaak in tweeërlei richting worden gezocht, al naar gelang men het oog houdt op de Benedenwindsche of op de Bovenwindsche eilandengroep. Voor deze laatste groep kon in uitbreiding en meer intensieve beoefening van den landbouw, in het bijzonder van den kleinen landbouw een krachtig middel worden gevonden om de algemeene welvaart te verhoogen. Voor de Benedenwindsche groep moet het middel ter bevordering van haar opbloei in de eerste plaats in ontwikkeling van handel en scheepvaart worden gezocht.

Deze beide takken van bedrijf concentreeren zich in de haven van Willemstad en de vooruitzichten voor de toekomstige beteekenis van deze haven zijn zeker niet ongunstig. Van goeden invloed daarop zal de toenemende scheepvaartbeweging zijn in de Caraïbische Zee, als gevolg van de opening van het Panamakanaal. Van meer beteekenis nog mag wellicht het bedrijf van de te Willemstad gevestigde Petroleum-maatschappij worden geacht, terwijl de hervatting van den uitvoer van phosphorzure kalk de scheepvaartbeweging op het hoofdeiland meer en meer ten goede belooft te komen. Aan de totstandkoming van maatregelen, om de haven aan de eischen van handel en scheepvaart te beantwoorden, zal ik gaarne mijn medewerking verleenen. Eén van die maatregelen, naar welker uitvoerbaarheid een onderzoek gaande is, betreft de voorziening van stad en haven van een leidingaanleg van drinkwater. Ook met de handels- en scheepvaartbelangen van andere eilanden, waarop ten aanzien van Aruba de heer van Kol de aandacht vestigde, zal ik rekening houden.

Andere middelen van bestaan, welke aan de kolonie ten goede kunnen komen, zullen evenzeer op belangstelling van mijn zijde aanspraak mogen maken. Ik noemde den landbouw op de Bovenwindsche eilanden en wijs als zoodanig op den geldelijken steun, verleend aan een onderneming tot sisalcultuur op het eiland St. Eustatius. Hoewel de landbouw op de regenarme Benedenwindsche eilanden wel nooit een overwegende factor voor de volkswelvaart zal kunnen worden, blijft medewerking van landswege ook daar gewenscht, opdat aan hetgeen op dit gebied kán worden bereikt, althans de beste kansen gegeven worden. Geldelijke steun is om die reden ook verleend aan een op het hoofdeiland gevestigde sisalonderneming, waarmede een proefneming wordt beoogd om ook daar te doen uitmaken, of een op groote schaal beoefende cultuur winst zal afwerpen.

Een voorname tak van bedrijf, door den zooeven genoemden afgevaardigde met een enkel woord besproken, het vlechten van stroohoeden, zal van bestuurswege krachtig worden bevorderd, evenals dit ongetwijfeld in de laatste jaren het geval is geweest. Van eenige tekortkoming dienaangaande, aan de zijde van het koloniaal bestuur, is mij tot dusver niet gebleken. Intusschen zal ik, ten overvloede misschien, de aandacht van dat bestuur, opnieuw op de zaak vestigen. Ook voor enkele jaren op Curaçao gevestigde struisvogelteelt verdient de aandacht. Ter zake van een verzoek om geldelijken steun ven regeeringswege had ik met den voornaamsten belanghebbende bereids een onderhoud. Dit verzoek zal in verband met het inmiddels ingekomen allerminst onverdeeld gunstig advies van den Gouverneur Helfrich nader door mij overwogen worden.

Met belangstelling heb ik de mededeelingen gevolgd van den geachten afgevaardigde den heer dr. Kraus omtrent de zoutwinning op het eiland St. Martin. Het onderwerp zal zoodra mogelijk mijn aandacht hebben.

In den loop van dit jaar zal, naar ik vertrouw, aan het isolement, waarin de groep der Bovenwindsche eilanden verkeert, ten deele althans een einde komen. Vooreerst zal daartoe strekken de ingebruikneming van het op St. Martin op te richten station voor draadlooze telegrafie, waarvan de werkingssfeer een zoodanige is, dat eenerzijds met het hoofdeiland der kolonie geregeld verbinding zal kunnen worden gehouden, anderzijds met nagenoeg alle andere Westindisehe eilanden en koloniën contact wordt verkregen.

Verder zal ook in de middelen van verkeer te water groote verbetering komen, wanneer, als gevolg van een proefneming van den Koninklijke West-Indischen maildienst, een der Bovenwindsche eilanden in het vaarplan wordt opgenomen. Een geregelde stoomvaartverbinding tusschen Curaçao en die eilanden zal daarmede den door den heer Kraus te recht onvoldoenden geachten schoenerdienst vervangen; een maatregel, die tot nauwere onderlinge aanrakingen zal leiden en ongetwijfeld ook uit een bestuursoogpunt tot versterking zal strekken van den band tot het centraal gezag in de kolonie, die tot dusver weinig krachtig is geweest.

Een enkel woord nog over het onderwijs, het wel in de eerste plaats zich aanmeldend middel tot volksontwikkeling. De bij de bespreking van Suriname door mij vermelde wetsvoorstellen omtrent gelijkstelling van openbaar en bijzonder onderwijs — het onderwerp van de zooeven vernomen opmerkingen van den zeer geachten spreker den heer de Waal Melefijt — zullen in niet geringe mate ook voor Curaçao aan de zaak ten goede komen. Door de daaruit voortvloeiende verruiming van het stelsel van geldelijke uitkeeringen, zal het bijzonder onderwijs, dat daarvoor in de termen valt, beter in staat zijn om vruchtdragenden arbeid te verrichten. Aan den wensch van de bewoners der Bovenwindsche eilanden om het Engelsch — de taal, die daar algemeen wordt gesproken — een plaats in het leerplan te geven, zal, gelijk werd medegedeeld in de Memorie van Antwoord, worden te gemoet gekomen, zonder dat de bevordering der kennis van het Nederlandsch daarbij geheel wordt nagelaten. Dit laatste geheel en al uit te schakelen zou, waar het hier geldt een bevolking onder Nederlandsche vlag, mijns inziens minder eigenaardig zijn.

De opmerkingen, hier vernomen omtrent de noodzakelijkheid van maatregelen op het gebied der volksgezondheid, evenals die omtrent de emigratie van arbeidskrachten, zullen door mij onder de aandacht van den Gouverneur worden gebracht.

Ten slotte zij nog door mij medegedeeld, dat ik niet zal nalaten te overwegen, in hoever voldaan kan worden aan de wenschen van den heer van Kol wat aangaat de verspreiding van de verslagen van den Kolonialen Raad.

De beraadslaging wordt gesloten en het ontwerp van wet zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Ontwerp

tot wijziging der Inkomstenbelasting.

Memorie van Toelichting.

Blijkens den brief van den 2n. Februari 1920, No 463, aan den Kolonialen Raad gericht, lag het in de bedoeling van den ondergeteekende om de Buitengewone inkomstenbelastingverordening 1917 in te trekken met ingang van den 1n. Mei 1920 en dan gelijktijdig een nieuwe verordening op de inkomstenbelasting in te dienen, waarbij als grondslag der heffing eigen aangifte zou gelden.

Tot zijn spijt kan deze laatste verordening wegens onvoorziene omstandigheden nog niet ingediend worden en zal de indiening daarvan spoedigst mogelijk in den loop van het volgend belastingjaar plaats hebben.

De ondergeteekende wenscht evenwel zijne belofte om de verordening op de buitengewone inkomstenbelasting in te trekken, toch in te lossen.

Hij kan echter deze belasting niet intrekken zonder behoorlijke compensatie. De nood van de koloniale kas is zeer hoog en f 80.000 per jaar prijsgeven zonder op een of andere wijze hiervoor een tegenwicht te vinden, acht ondergeteekende, tegenover de belastingbetalers in Nederland, niet verantwoord.

Ondergeteekende meent deze compensatie in overleg met de commissie in zake belastingherziening, ingesteld bij zijne beschikking van den 8n. October 1919, N° 1169, te vinden in:

1° een zeer geringe verhooging van het tarief der inkomstenbelasting;

2° verhooging van den gedistilleerdaccijns en, in verband daarmede, een wijziging in het tarief der invoerrechten.

Wat sub 2° betreft, zij verwezen naar het ontwerp-verordening met memorie van toelichting, dat heden eveneens Uwen Raad bereikt (Zie gedrukte stukken Zittingjaar 1919 1920—37).

Dit nieuwe tarief zal van de in de kolonie gevestigde belastingbetalers plus minus 15% meer, van personen buiten de kolonie wonende en van lichamen 60% meer vorderen.

Art. I. Het nieuwe tarief begint iets hooger dan het vorige. Een hierbij overgelegde vergelijkende staat van de verschuldigde belasting bedragen volgens het voorgesteld en het bestaand tarief, geeft een duidelijk overzicht van het verschil tusschen de beide tarieven.

Bij het oude tarief was de progressie niet zoo geleidelijk. Zoo wordt gevorderd bijv. bij een inkomen van f 12.199 f 363 belasting en bij f 12.200 f 427 of f 64 meer; bij een inkomen van 16.900 een belasting van f 676 en bij een inkomen van f 17.000 of f 100 meer, een belasting van f 765 of f 89 meer; bij een inkomen van f 19.300 f 868.50 belasting en bij een inkomen van 19 400 of f 100 meer, f 101,50 belasting meer.

Het nieuwe tarief heeft deze onregelmatigheden niet en werkt derhalve billijker.

ONTWERP

tot verhooging van den Accijns.

Memorie van Toelichting.

De bedoeling van dit ontwerp is niet alleen om een bate in de koloniale kas te krijgen in de plaats van de opbrengst der in te trekken buitengewone inkomstenbelastingverordening 1917 (Zie gedrukte stukken Zittingjaar 1919|1920 — 36), maar ook om een vereenvoudiging te brengen bij de administratie der belastingen. Als belangrijk nevendoel kon beschouwd worden het nuttige effect, dat deze verordening op het drankmisbruik zal hebben. Immers het gebruik zoowel van rum, als van jenever en van wijn, zal afnemen bij het stijgen van den prijs.

De meerdere opbrengst door het verdubbelen van den gedistilleerdaccijns wordt geraamd op f 100.000. Door deze verdubbeling wordt de accijns gebracht op f 1 per liter ad 50%.

Niet uit het oog wordt verloren, dat verhooging van den accijns den smokkelhandel zal kunnen prikkelen; hiertegen zal echter zoo goed mogelijk gewaakt worden, zonder dat voorshands strenger wettelijke bepalingen op vervoer en nederlagen zullen behoeven te worden gemaakt.

Acht men een verhooging van den gedistilleerdaccijns eenmaal billijk — en deze accijns is alleszins te rechtvaardigen, waar het hier betreft een belasting op een genotmiddel, dat niemand genoodzaakt is te gebruiken en waarvan misbruik of ruim gebruik slechten invloed op lichaam en geest uitoefent — dan dienen ook andere genotmiddelen,

die alcohol bevatten, maar niet vallen onder art. 5 der Gedistilleerd-verordening 1908, te worden verhoogd, nl. de belasting op bier en wijn.

Op bier wordt tegenwoordig geheven een accijns ad f 0.10 per liter en een invoerrecht ad f 1 per hec toliter.

Dit systeem van dubbele heffing is uit Nederland overgenomen Daar heeft een dergelijk stelsel recht van bestaan, immers naast invoer van buitenlandsch bier, heeft daar fabrikatie van bier plaats. Hier in de kolonie is oprichting van bierbrouwerijen niet te verwachten en is een dubbele heffing niet alleen administratief omslachtig, maar heeft, naar de meening van ondergeteekende, bieracijns geen recht van bestaan naast een invoerrecht op de vloeistof.

Uit een oogpunt van vereenvoudiging der administratie is het heffen van een enkel recht zeer te verkiezen boven de dubbele belasting. In verband hiermede stelt de ondergeteekende vóór den accijns op bier af te schaffen en invoerrecht te stellen van f 20 per hectoliter.

De opbrengst hiervan wordt ge raamd op f 8 000.

Op niet mousseerende wijnen wordt thans geheven een accijns van f 0,25, op mousseerende een van f 0,75 per liter; daarnaast bestaat een invoerrecht van 2½ cent per liter.

De opbrengst van den accijns op wijn bedraagt een f 3.000 's jaars.

Ondergeteekende is hier eveneens van meening, dat dubbele heffing niet gewenscht is, waar van de voordeelen der accijnsheffing voorheen nooit gebruik werd gemaakt.

Art 1 Sub b Doordat de invoerder van wijn niet verplicht was eenige aangifte te doen nopens de hoeveelheid van de daarin aanwezige alcohol, ligt het gevaar voor de hand, dat getracht zal worden, in verband met den hoogen gedistilleerdaccijns, onder de benaming van wijn een vloeistof in te voeren, vermengd met een aanzienlijk quantum alcohol, van welken wijn vervolgens door overhaling alcohol kan worden afgescheiden, die alsdan tot andere doeleinden zal kunnen worden aangewend.

Om hieraan bij voorbaat paal en perk te stellen wordt deze redactie voorgesteld..

KOLONIALE RAAD.

ONZE BEGROOTING VOOR 1921.

Ingediend is de ontwerp-verordening waarbij voorloopig wordt vastgesteld de koloniale huishoudelijke begrooting voor het dienstjaar 1921.

Aan de Memorie van Toelichting ontleenen wij het volgende:

§ 1. EINDCIJFERS EN STAND DER GELDMIDDELEN.

De eindcijfers der ontwerp-begrooting, vergeleken met die van de loopende begrooting, zijn:

	1921	1920
uitgaven	f 2,407,118	f 2,020,556
inkomsten	f 1,116,329	f 1,070,574
Nadeelig verschil	f 1,290,789	f 949,982
Door leening kan worden gedekt	f 120,000	f 120,000
zoodat de Rijksbijdrage is te ramen op	f 1,170,789	f 829,982

Door leening mogen gedekt worden de geraamde uitgaven voor de voortzetting van de verbetering van de haven van Curaçao (art. 137) en de kosten van onderzoek naar de mogelijkheid om Willemstad van een drinkwaterleiding te voorzien (art. 139).

Het ligt in de bedoeling, om zoodra over de benoodigde gegevens beschikt kan worden, voor 1920 een wenschelijkheidsbegrooting en voor 1921 een aanvullingsbegrooting in te dienen. Zij betreffen uitgaven ten aanzien van te treffen maatregelen meer in het bijzonder in het belang van de economische opheffing van de kolonie, die geen uitstel gedoogen, zooals den ondergeteekende op zijn inspectiereizen gebleken is. Een gedeelte dezer uitgaven, welke hoog zullen zijn, kan door leening worden gedekt.

De bovenaangehaalde cijfers houden geen rekening met uitgaven, welke afhankelijk zijn van vooraf vast te stellen wettelijke regelingen, die vermoedelijk in den loop van 1920 zullen tot stand komen, zooals voor verruiming van de landsbijdrage ten bate van het bijzonder onderwijs en voor zoodanige bijdragen ten behoeve van het op te richten West-Indische pensioenfonds, wellicht ook voor verhooging van de genoten wordende pensioenen.

Hoeveel deze uitgaven zullen bedragen, is niet met zekerheid te zeggen, maar zij zullen zeker niet onbelangrijk zijn.

Hiertegenover staat, dat wanneer de commissie voor belastingherziening, naar vertrouwd wordt, haar taak in den loop van dit jaar beëindigt en de betrekkelijke ontwerpverordeningen spoedig in het Publicatie-blad kunnen verschijnen, een beduidende bate aan de koloniale kas ten goede zal komen. Zonder vooruit te loopen op het rapport dier commissie, meent ondergeteekende met grond te kunnen verwachten, dat door die bate o. m. tengevolge van de herziening van de inkomstenbelasting met verplichte aangifte, van de verhooging van het tarief der invoerrechten zoomede van de loodsgelden, de bijdrage van het moederland niet zal stijgen.

Het Instituut der Hulponderwijzeressen

in het wetsontwerp van Minister de Visser.

III. (*Slot*).

Merkten we in het voorgaande artikel al op, van hoe groot belang het voor het onderwijs is, dat in de beide eerste leerjaren de leerkracht jarenlang dezelfde blijft, in nog hoogere mate geldt dit voor de opvoeding.

Opvoeding eischt ervaring, inzicht, kennis van het klein-kinderleven, paedologische kennis.

Dit alles is met meer recht van de „hulponderwijzeres" te verwachten dan van de tegenwoordige leerkrachten der laagste klassen, omdat haar opleiding speciaal op die taak is gericht geweest. Men vergelijke de leervakken van de kweekscholen voor hulponderwijzeressen, met die van de inrichtingen tot opleiding van gewone onderwijzeres! En waar de „hulponderwijzeres" altijd in de aanvangsklas sen blijft, zal hare ervaring die verworven theoretische kennis prachtig komen aanvullen ten bate van het kind.

Opvoeding eischt ook eenheid van handelen ten opzichte van het kind. Deze is voor het slot der speelperiode (van zes tot acht jaar) te bereiken bij de invoering van het instituut der hulponderwijzeres, omdat bij haar het opschuivingssysteem kan, ik zou willen zeggen, moet worden toegepast.

Maar er is meer!

Als we het instituut der hulponderwijzeres bestrijden, behooren we ons af te vragen, wie we in de eerste plaats van de school uitsluiten.

En dan komen we tot de slotsom: het meerendeel der jongedames, met name die uit de betere standen.

Jongedames zijn — in 't algemeen gesproken — niet zoo bijzonder op zware studie belust! Er staan me, jammer genoeg, geen statistische gegevens ten dienste, maar ik geloof toch wel te mogen zeggen, dat in verhouding tot haar aantal, zeer velen harer zich tevreden stellen met de tegenwoordige akte van onderwijzeres, en niet voor de hoofdakte studeeren.

De school lijdt er waarlijk geen schade mee!

Maar hoeveel jongedames, die roeping en lust gevoelen voor het onderwijs, zullen er aan durven denken, de toekomstige zware studie voor onderwijzeres te ondernemen, een studie, die meer vakken omvat dan de huidige onderwijzeressen hoofdakte te zamen?

Zeer zeker zullen de beter gesi tueerde jongedames het niet doen. Ze zullen, tot groote **schade voor de opvoeding**, uit de school verdwijnen. En ze kunnen daar, juist door haar hoogere beschaving, die ze van huisuit meebrengen, zooveel goed doen!

Men zou zoo zeggen, dat alles in het werk moest worden gesteld, om haar voor de school te behouden.

Het instituut der „hulponderwijzeres" behoudt haar en haar zegenrijken invloed voor de school!

Bij ons, katholieken, is die lust der jongedames van goeden huize om zich tot haar huwelijk aan het onderwijs te wijden, opmerkelijk groot. Wij en onze scholen worden er door andersdenkenden om benijd! „Ik hoop zoo", schreef me een zeer hoogstaand paedagoog, de directeur van een Protestantsche kweekschool, „ik hoop zoo, dat uit onze beschaafde kringen, waar verpleegster-worden niet beneden den stand wordt geacht, zich meisjes voor dezen tak van onderwijs („hulponderwijzeres") zullen geven. Als huismoeders zou haar dat later bij de opvoeding van eigen kinderen te stade komen."

Wie zouden nóg worden uitgesloten?

Tal van jongedames, soms uit de hoogste standen, die in de gulden twintiger jaren de wereld verlaten, en in een klooster treden, om zich geheel aan den evenmensch en het liefst en bij voorkeur aan de opvoeding van het arme kind te gaan wijden.

Wij kennen Eerwaarde Zusters, die dochters of zusters of nichten zijn van de katholieke ministers, die Nederland heeft of heeft gehad; eerwaarde zusters, die uit den hoogen katholieken adel of uit de deftigste burgerstanden gesproten zijn.

't Zal duidelijk zijn, dat zulke Zusters toch wel over geestesbeschaving en ontwikkeling beschikken, en evenzeer onze eigen zusters of nichten die in het klooster traden, dat van haar een ontzaglijke, veredelende, opvoedende invloed op de kinderen zal uitgaan.

Maar even duidelijk is het ook, dat zij op twee-en-twintig-, vier-en twintigjarigen leeftijd niet meer kunnen beginnen aan een studie voor onderwijzeres, zooals die in de toekomst zijn zal.

Het instituut der „hulponderwijzeres" behoudt die benijdbare krachten voor ons onderwijs.

En me dunkt, dat het daarom allerminst op den weg der katholieke onderwijzers ligt, dat instituut actief of passief te bestrijden.

Wordt het instituut der „hulponderwijzeres" verworpen of niet uitgebreid tot „hulponderwijzer", dan gaan ook tal van mannelijke krachten verloren, die uitstekend zouden kunnen werken in de beide aanvangsklassen.

Op elke kweekschool, op openbare als op bijzondere, treft men kweekelingen aan, die een goed toelatingsexamen deden, maar later als student tegenvallen. 't Zijn soms bijzonder sympathieke jongens met een prachtig karakter, die de roeping in zich voelen om als opvoeder werkzaam te zijn.

Het examen van „hulponderwijzer" zouden ze best kunnen aflegen, waarom hun dan daartoe de gelegenheid niet gegeven?

Waar de opvoeding in de eerste plaats een zaak is van het hart en niet van het hoofd, waar ze afhangt, niet van het aantal diploma's, dat in het laatje ligt, maar van de toewijding, de offervaardigheid van den opvoeder, zou ik het zoo betreuren, dat aan zulke jongelui de intrede in de twee laagste klassen der school zou worden ontzegd. Wij allen, die de gelegenheid hebben gehad, van rondom ons te zien, weten toch zoo goed, dat zoo'n prachtig werk wordt geleverd door tal van leerkrachten van bescheiden kennis misschien, maar die opvoeders zijn bij de gratie Gods.

Mogelijk heeft menige belangstellende lezer reeds lang de opmerking gemaakt, dat al de voordeelen van het instituut zouden te behouden zijn, zonder het instituut daarom in de Wet op te nemen.

Men late de kinderen gedurende hun geheele speelperiode, tot acht jaar dus, in de bewaarschool, en geve daar van 6 tot 8 jaar elementair onderwijs in lezen, schrijven, rekenen, enz.

't Lijkt het ei van Columbus!

Ook ondergeteekende heeft daarover gedacht, maar sluitte op deze bezwaren:

Vooreerst zullen de dames-bewaarschoolonderwijzeressen er niet zoo bijster op gesteld zijn, om **jongens te houden**, zeker tot hun achtste, en als deze door een of andere omstandigheid niet kunnen overgaan, tot hun **negende** jaar. „De bewaarschoolonderwijzeressen zijn er niet warm voor", schreef men mij uit Christelijke kringen.

Verder lijkt het me niet juist gezien, jongens zoolang onder vrouwelijke leiding te laten. Hun karaktervorming vraagt een mannenhand.

En ten slotte lijdt de eenheid in 't onderwijs groot gevaar.

De bewaarschoolkinderen aan wie lezen, schrijven en rekenen wordt onderwezen, leeren dat volgens methodes, die het Hoofd der bewaarschool voor hen als geschikt heeft gekozen.

Geen Hoofd eener gewone school kan daarop eenigen invloed uitoefenen. Afspraken zijn, in steden althans, onmogelijk.

't Kan dus gebeuren, dat de „groote" school voor het geval komt te staan, dat ze kinderen moet opnemen, die naar vijf, zes, tien verschillende methodes elementair onderwijs in lezen, schrijven en rekenen hebben gehad. Het éene kind is hier, 't andere daar!

Het instituut der voorbereidende school, die aan de gewone school verbonden is, voorkomt dat euvel, en waarborgt de zoo noodzakelijke eenheid.

Resumeerende komen we tot deze conclusies:

a. 't Is in het belang van het kind, dat het instituut der hulponderwijzeres in de Wet worde opgenomen;

b. de Wetgever breide dit instituut uit tot hulponderwijzers;

c. hij salarieere de hulponderwijzeres en de hulponderwijzers beter dan is voorgesteld.

En als we dan ten slotte nog iets mochten vragen, ware het dit, dat ernstig worde overwogen, of het mogelijk is, de salarieering van het geheele onderwijzerscorps en niet het minst en het laatst van het geheele schooltoezicht aanzienlijk te verhoogen.

De school zou er wèl bij varen!

(*Het Huisgezin.*) A. VINCENT.

De Eerste Kamer over Curaçao.

III.

Het meest zonderlinge idée *in het Voorloopig Verslag* der Eerste Kamer te berde gebracht, is wel wat onder *Openbare Werken VIII afd.* een plaats heeft gevonden.

„*Het denkbeeld, om ook voor Curaçao „waterschappen op te richten, en aldus „door samenwerking der gegadigden „meer kracht te kunnen uitoefenen, „werd aan de Regeering in overweging „gegeven.*"

De Minister heeft er blijkbaar geen raad mee geweten en zich eenvoudig met een „Jantje van Leiden" van afgemaakt:

„De ondergeteekende (de Minister) „zal het oordeel van den Gouver„neur vragen over de van de op „richting van waterschappen te ver„wachten voordeelen."

Nieuwsgierig keken wij de *Handelingen der Eerste Kamer* in, om te weten, welke Senator dat lumineuse denkbeeld der *Waterschappen* gelanceerd en hoe hij dat idée verder had toegelicht.

Doch geen woord daarover, zelfs de naam wordt niet eens meer genoemd.

Wij kunnen ons niet voorstellen, dat voor zulk een beantwoording dier vraag, de hulp van zijn adviseurs voor den Minister is noodig geweest. Dat antwoord getuigt ten minste wel van groote zelfstandigheid. Doch waar dienen dan die adviseurs der Xe afd voor? Noch uit de *Memorie van Antwoord*, noch uit het gesproken door den minister op 25 Februari blijkt ergens, dat specialiteiten, bekend met Curaçaosche aangelegenheden, den Minister hebben vóórgelicht.

Ieder die zelfs maar oppervlakkig met onze Koloniale toestanden vertrouwd is, had dien Senator uit dien Waterschappen-droom kunnen helpen.

Waterschappen zijn ondenkbaar in een land, waar geen rivieren, geen dijken, geen polders zijn. Waterschappen veronderstellen een geheel bestuur van dijkgraven en heemraden, grootsche stoomgemalen en kanalen, of ten minste van stuwdammen en machtige irrigatiewerken. Hoe kan zoo iets op Curaçao bestaan, waar zelfs geen riviertje met een waterstraal van een pijpensteel te vinden is, waar honderd en méér putten staan uitgedroogd, waar regenwater nauwelijks te krijgen of tegen buitensporigen prijs verkocht wordt.

Of moeten wij aannemen, dat die vraag eigenlijk bij de begrooting van Suriname had moeten ter sprake gebracht, maar een slippertje naar Curaçao gemaakt heeft

Art 115 van het Regeerings-Reglement van Suriname spreekt van Waterschappen.

Suriname heeft zijn machtige stroomen, heeft ingedijkt polderland.

Doch hadden ook de adviseurs van den Minister, toen zij de *Memorie van Antwoord* op het papier brachten, dit lid van de Eerste Kamer datzelfde niet kunnen onder het oog brengen.

De meest elementaire kennis over onze kolonie ware daarvoor voldoende geweest.

***

Zoowel in het *Voorloopig Verslag* als in Openbare Zitting heeft de Heer van Kol den Minister met veel aandrang de zorg voor den watersalamander ter uitdelging van muskieten op het hart gedrukt. En de Minister heeft die zorg heel handig van zich af en op den Gouverneur geschoven.

De Heer van Kol komt elk jaar met een heele lijst van *desiderata* den Minister met zijn staf het leven zuur maken. Doch te betreuren is het, dat er zoo dikwijls zaken onder doorloopen van zoo uiterst gering belang. Ditmaal heeft de Heer van Kol, die zich overal vóór spant, zich door een artikel van ** in *de Vrijmoedige* van 6 November ll. op een dwaalspoor laten brengen. De schrijver beweerde wel, dat onze kikker (sapoe) veel overeenkomst heeft met de *Axoloth* van Mexico. Maar die laatste is een watersalamander (*Amblystoma mexicanum,*) die misschien in larvetoestand voor een niet-deskundige een gelijkenis vertoont met de larve van den kikvorsch, *sapoe* (de *dori* van Aruba), maar *volwassen* zelfs geen schooljongen in twijfel zou laten, dat hij met een geheel ander dier te doen heeft. De watersalamander komt op Curacao en ook op Aruba *niet* vóór. En waarom deze hier invoeren?

Bovendien sinds eenige jaren, is door de aanvoer van klei en zand uit Aruba voor de *Juliana-werf* en de *Isla de dori* hier ongemerkt ingevoerd en verspreidt zich langzaam aan van zelf over het geheele eiland. En aan deze *dori* (sapoe) (om nog niet eens de watertorren en de zoetwatervischjes, *poecilia* te noemen, die eveneens in de tanki's voorkomen) kunnen we veilig de zorg voor de verdelging van muskieten- en andere larven gerust overlaten. Het vorige jaar in onze artikelenreeks over *Immuniteit of Besmetting* hebben wij in art. IV van 25 October uitvoerig aangetoond, dat de groote muskietenplaag niet heerscht rondom de tanki's, zelfs zeldzaam daar wordt opgemerkt. In het stadsdistrict in de huizen in alle openstaande tonnen, blikken en emmers daar is de groote kweekplaats van muskieten. En wij gelooven dat, alle stadsbewoners, evenzeer als de schrijver ** in *de Vrijmoedige*, er hartelijk voor bedanken zullen in zijn regenbak of watertonnen en zulke watersalamanders als kostgangers in dienst te nemen.

***

Een vreemdsoortigen indruk maakt zoowel in het *Voorloopig Verslag* als in het *Antwoord* daarop, de vraag omtrent het drankmisbruik in onze kolonie.

Door één der leden der *Eerste Kamer* wordt onder § 7 van de *Algemeene Beschouwingen* gezegd:

„Het steede toenemend drank„misbruik op Curaçao moet met „kracht worden bestreden. Kan de „Minister eenige cijfers opgeven over „het gebruik gedurende de vier laat„ste jaren op de verschillende ei„landen?"

Wij zouden hier kunnen vragen, op grond van welke gegevens die Senator tot de conclusie komt van het *steeds toenemend drankmisbruik op Curaçao?* Blijkbaar heeft hij zelf die gegevens niet, want hij vraagt den Minister ze over te leggen. Doch hoe kan hij dan *a priori* spreken van „steeds *toenemend* drankmisbruik?

Ook ingeval het hem er om te doen was, dat er meer publiciteit aan die cijfers gegeven zou worden, gaat zijn conclusie niet op. Want juist de laatste jaren vertoonen die cijfers een groote teruggang. Men oordeelde

1911,	*1912,*	*1913,*	*1914,*	*1915,*
459	457	562	510	445
1000 L	1000 L	1000L	1000L	1000L
1916,	*1917,*	*1918.*		
570	276	336.		
1000 L	1000 L	1000 L.		

De groote sprong in 1916 op 570.000 L. verliest alle waarde, als men weet, dat in het jaar daaropvolgende de accijns van 25 of 50 cts per L. van 50% verhoogd werd. Reden waarom alle importeurs er voor zorgden een grooten voorraad nog bijtijds tegen den lagen accijns van 25 cts in te slaan, juist gelijk men ook nu druk in de weer is hetzelfde te doen. Logisch zou het zijn het gemiddelde van de jaren 1916 en 17 te nemen en dan komt men op 423 000 Liter, wat toch nog lager is als het jaar te voren. Zóó toonen de cijfers dat er sinds 1913 een geregelde teruggang valt op te merken. Men heeft evenmin recht om die teruggang te bewijzen door het groote getal werklieden aan te halen, die naar Cuba vertrokken zijn, een categorie van personen, die zeker onder de vaste klientèle van de rumtappers mogen gerekend worden. Want die uitocht naar Cuba kan op de bovenstaande cijfers van niet den minsten invloed geweest zijn, omdat de groote stroom naar Cuba eerst begon in het begin van het vorig jaar. En over 1919 zijn de cijfers nog niet gepubliceerd.

Doch waarom hebben de adviseurs van den Minister in de *Memorie van Antwoord* ook niet daarop gewezen? Precies dezelfde gegevens stonden ook hun ten dienste. Ja, zij schijnen er zelfs geen eigen opinie op na te durven houden, want na bovenstaande cijfers te hebben medegedeeld, wagen zij schuchter de veronderstelling: „Dat het invoercijfer „in de jaren 1917 en 1918 belang„rijk *gedaald* is, *kan* het gevolg ge„weest zijn van storing in het „scheepvaartverkeer."

Zij wisten dus niet eens, dat in 1917 er een verhooging van accijns had plaats gevonden, van daar een plotselinge stijging in 1917 en een evenredige daling in 1918.

En daarmede rekening hou-

dend blijkt, dat reeds van 1913 af de invoer van gedistilleerd een geregelden teruggang aanwees. En niettegenstaande bovenstaande conclusies en zelfs dat ondanks hun eigen conclusie hen tot de overtuiging gebracht heeft, dat minstens in de laatste twee jaren een aanmerkelijke vermindering van drankmisbruik te constateeren valt, blijven zij in hun slotalinea toch nog vast houden aan de opgedrongen meening van den Senator (door niets bewezen.) Want zoo laten zij den Minister zeggen:

„De ondergeteekende zal de bij„zondere aandacht van den Gou„verneur vestigen op de betoogde „menschelijkheid om het toene„mend *drankmisbruik* met kracht te „bestrijden."

Men begrijpen ons goed.

Wij beweren volstrekt niet, dat het gebruik van sterken drank in onze kolonie binnen *matige* perken blijft. Evenmin zijn wij tegen het beteugelen van het *misbruik* maken van sterken drank. Elke poging daartoe in het werk gesteld, kunnen wij niet anders dan toejuichen en zullen wij van harte steunen.

Waar wij tegen op komen, dat is alleen de foutieve redeneering en de valsche conclusies van het *Voorloopig Verslag* en de *Memorie van Antwoord* en de geringe kennis van onze kolonie bij de Adviseurs van den Minister.

KABELNIEUWS.

De hoofdschotel levert ook dezen keer Duitschland weer.

De loffelijke pogingen der Regeering in Berlijn om de revolutionaire beweging in het Ruhrgebied den kop in te drukken, wordt in Frankrijk met steeds stijgend wantrouwen gadegeslagen. Parijs gaat van het dwaze denkbeeld uit, dat Berlijn daarmede niets anders beoogt, dan een motief te vinden om zijn leger te versterken en het Ruhrgebied te bezetten en dus een groote strijdmacht op de grenzen van de door Franschen en Belgen bezette Rijnprovincie en den Elzas saam te trekken. Daarin ziet Frankrijk een schending van het verdrag van Versailles.

Doch het vergeet dat door de Duitsche Regeering te beletten de oproerige beweging in haar eigen rijk te onderdrukken, het den Bolschewisken de handen vrij laat steeds meer propaganda te maken en in kracht toe te nemen.

De Revolutionairen hebben zich ook van Wesel meester gemaakt en trachten ook de spoorwegen te bezetten, die het Duitsche industriegebied van den Ruhr met Holland verbinden.

De Regeering van President Ebert doet al het mogelijke om ook zonder het Ruhrgebied met militaire macht te overrompelen, door onderhandelingen den revolutionairen tot onderwerping te bewegen. Er werd hun een ultimatum thuis gestuurd, waarin de volgende eischen gesteld werden:

1. Onvoorwaardelijk erkenning van de Constitutioneele Regeering.

2° Het opnieuw herstellen van alle burgerlijke en politie-ambtenaren, voor zoover ze door de oproerlingen uit hun ambt ontzet zijn.

3° Ontbinding van het Roode (revolutionaire) leger.

4° Geheele ontwapening der bevolking, ook der burgerwachten.

5° Onmiddelijke in vrijheidstelling van alle gevangenen.

Intusschen drong Duitschland steeds sterker bij Frankrijk aan om toestemming te ontvangen om zijn leger in het Ruhrgebied te versterken, omdat de bestaande macht niet tegen de Revolutionairen bleek opgewassen te zijn. Daartegenover stelde Parijs als waarborg, in geval van boos opzet, het recht om Frankfort en Darmstadt te mogen bezetten, welke conditie Duitschland verontwaardigd weigerde te accepteeren.

Intusschen voldeed het Roode Leger niet aan het ultimatum, ging voort met plunderen en proclameerde de algemeene staking in Elberfeld, Essen, Hayen, Dortmund, Duisburg.

Aan de grens van het Rijngebied stond de Duitsche Generaal Watter aan het hoofd van het versterkingsleger den afloop van de diplomatieke onderhandelingen af te wachten om het leger in het Ruhrgebied te hulp te komen. Doch aan die onderhandelingen kwam geen eind. Van beide zijden bleef men vasthouden van het eenmaal ingenomen standpunt, terwijl ondertusschen de weerlooze bevolking om hulp en bescherming tegen de gewelddaden der Bolshewiski riep. Deze ontvingen dagelijks nieuwe versterking, belegerden en bombardeerden de vesting Wezel terwijl in Westphalen verschillende steden werden geplunderd. Zoo was het niet te verwonderen, dat de Duitsche Regeering eindelijk het geduld verloor, zich niet langer verantwoord achtte en aan het versterkingsleger van 50.000 man, dat bij Hamm geconcentreerd was, bevel gaf ten Noorden van de lijn Wesel-Dülmen het Ruhrgebied binnen te dringen, maar tevens om niet verder op te marcheeren voor het geval Frankrijk zijn testemming zou weigeren.

Groote ontsteltenis en verontwaardiging in den Franschen Ministerraad. Mr. Millerand heeft den Duitschen gezant duchtig de les gelezen. Het bleek der Fransche Regeering nu officieel, dat het Duitsche Leger een grooter effectief heeft, dan haar bij het Tractaat van Parijs is toegestaan, Daardoor en ook door zonder toestemming het Ruhrgebied binnen te dringen, heeft de Duitsche Regeering het vredestractaat geschonden. Door dat bruske optreden heeft zij de wereldvrede opnieuw trachten in gevaar te brengen. De Fransche Regeering eischt, dat Duitschland onmiddelijk deze aanvullingstroepen van den Ruhr terugtrekt.

Het was te voorzien, dat de Revolutionairen van dezen steun in den rug handig partij zouden trekken.

In plaats van het Ultimatum van Berlijn te aanvaarden, begonnen zij zelf steeds driester hun eischen te stellen, die op een volledige erkenning van de Sjovets neerkwamen. En toen tastte de Duitsche Regeering eenvoudig door en stoorde zich niet meer aan de protesten der Fransche Regeering. De Reichswehr trok verder het Ruhrgebied binnen en bezette Duisburg, Karnap, Rochling, Hansen, Oberhausen, terwijl het Roode Leger zich overal geleidelijk terug trok.

Middelerwijl stuurde Berlijn een officiëel bericht naar Parijs om haar handelwijze te rechtvaardigen. Doch Millerand antwoordde dat de schending van het Tractaat van Versailles te evident was en dat Frankrijk daarom als daad van tegenweer de grenssteden Frankfort, Darmstadt en Hanau zou bezetten, die buiten het Ruhrgebied gelegen zijn, en dat Berlijn zich er al vast op kan voorbereiden, dat ook het Ruhrgebied door Fransche troepen zal bezet worden.

En zoo is ook werkelijk geschied. Fransche troepen zijn Frankfort, Darmstadt, Hanau en Hoosberg binnengetrokken, terwijl om alle conflict te vermijden, de Duitsche bezettingstroepen zich eenige uren te voren daaruit verwijderd hadden.

Doch heel opmerkelijk is het dat dit optreden van Frankrijk door de beide andere Alliés niet met volle goedkeuring wordt gadegeslagen.

Men kan merken dat de overmacht van den „tijger" Clemenceau niet meer den *Raad der Vier* beïnvloedt.

De Vereenigde Staten hebben reeds doen weten, dat zij de handelwijze van Duitschland niet kunnen afkeuren en groot bezwaar hebben tegen de bezetting van het Ruhrgebied door de geallieerden.

Ook Engeland heeft zijn stem uitgebracht dat hij het in deze aangelegenheid niet met den Franschen bondgenoot eens is, en niet zijn medewerking zal verleenen tot het bezetten van de vier steden. Doch Frankrijk blijft voet bij stuk houden en verklaart dat hij deze steden eerst zal ontruimen, zoodra de Duitschers uit de neutrale zône, die zich tot 50 K. M. over den Rijn uitstrekt, zich hebben teruggetrokken. Doch de Reichswehr is reeds tot de lijn Duisburg-Mühlheim-Oberhausen dat is tot op 10 K. M. afstand van Essen doorgedrongen, en tracht ook de bruggen over de Ruhr te bezetten om het Roode Leger te beletten zich in de bosschen tusschen de rivieren de Ruhr en de Wüpper te verschansen.

Berichten uit de Kolonie.

Sport.

Willem III — Sarto 3—0.

Vol spanning trokken we Zondag tegen half vijf naar *Mundo Nobo*, om den wedstrijd tusschen *Sarto* en *Willem III* bij te wonen.

Maar welke teleurstelling!... Publiek aanwezig, *Willem III* klaar, om vol vuur den kamp te beginnen, maar waar zijn de elf mannetjes van *Sarto*?... Ja, om half vijf, bij den aangegeven begintijd van den match, zijn er slechts vier present, zoodat de scheidsrechter de elftallen niet in 't veld kon blazen.., We moesten ongeduldig blijven wachten, tot 10 minuten voor vijf, wanneer *Sarto* pas volledig is, hoewel met twee invallers.

Hebben die te-laat-komers en wegblijvers dan 't artikel, „*Jongelui Voorwaarts*" in onze Curaçaosche bladen niet gelezen? We raden ernstig aan 't eens overwegend te lezen of her lezen, opdat zij zich van die luiheidskwaal beteren en alzoo 't publiek niet meer op zoo'n proef stellen.

Genoeg met deze onverkwikkelijke inleiding.

Om 10 minuten voor vijf begint dan eindelijk de wedstrijd, en al dadelijk zien wij bij de elftallen mooi spel. Ons valt op dat de militairen vlug samenspel laten zien, en 'n onvermoeide rénlust toonen om 't vijandige doel te bestormen. Maar de sterke wind bederft veel aan hun wel gerichte dikwijls kei-harde schoten.

Sarto zit evenwel ook niet stil.

En de doelman van *Willem III* heeft aardige schoten te verwerken, wat hij evenwel magnifiek doet.

Onverwacht krijgt nu *Willem III* 'n strafschop, en brengt met 'n venijnig laag schot den stand op 1—0. 't Publiek juicht enthousiast, wat tevens voor *Sarto* 'n aansporing is, om nú met den wind mee ook één of meer puntjes te halen. Ze krijgen daarvoor 'n paar mooi ballen, maar te veel talmen, geeft de fullbacks nog juist gelegenheid 't dreigend gevaar te keeren.

Dan nemen de militairen weer de leiding en na mooi samenspel van den rechtervleugel kogelen ze prachtig in. De stand van 2—0 weet *Willem III* ongerept te houden tot 't half time. Na 40 minuten fluit de scheidsrechter rusttijd.

De tweede speeltijd kenmerkt zich door nog verhoogde actie. *Sarto* werkt hard tegen wind in, met nog blijvende hoop op doelpunten en *Willem III* denkt met de gunstige windstand z'n punten nu minstens te verdubbelen. Nieuwe aanvallen op beide doelen, met gevolg dat 'n militair met 'n tamelijk vèr hard schot, de keeper verrast en de stand brengt op 3—0. Telkens verwacht 't publiek 'n puntje voor de witgelen, die onvermoeid de militaire vesting bombardeeren, maar — zonder succes. Hoewel 't spel geanimeerd blijft tot 't einde, wordt er geen verandering meer gebracht in de stand 3—0, waarmee de spelleider tijd fluit.

'n Woord van lof voor den kranigen onpartijdigen scheidsrechter de heer 't Sas... Hij had soms moeilijk werk, wijl 't veld niet afgeteekend was. Zijn fluiten was correct, en hij liet zich niet beïnvloeden door uitroepen en bemoeiïngen van 't publiek.

De toeschouwers moeten ook weten, dat uitjouwen nooit netjes staat en de spelers ontmoedigt.

Wij feliciteeren van harte 't kranige militaire elftal, en wenschen tevens *Sarto* wat meer geluk voor de toekomst.

Geen moed verloren!

Santa Barbara.

Het Zweedsche stoomschip *Irene* groot netto 3088 M3, gezagvoerder K. G. Addersson, komende van Gibraltar, is den 28n Maart j. l. te New-Port aangekomen, heeft daar eene lading phosphorzure kalk van 2,692,400 Kg. ingenomen, en is den 2n April—na in de Willemstad te hebben gebunkeerd—met bestemming naar Limham vertrokken.

Schoolcollectie.

De jaarcollecte voor de *gereformeerde scholen met den Bybel* in Nederland heeft in 1919 naar de *Standaard* medegedeeld, f 157.186 opgebracht. Deze inzameling is gehouden door 737 locale comité's aan de huizen der leden of in de gereformeerde kerken.

De uitkomst acht het comité verblijdend. Wel is het hoog totaal van het vorige jaar niet bereikt, maar er kwam toch f 5000 meer in dan in 1917.

Met de opbrengst dezer collecte worden de gereformeerde scholen gesteund. Het is nu reeds de 41e maal dat deze jaarcollecte gehouden wordt.

Voedselvoorziening.

Door de kooplieden alhier, importeurs van meel, mais enz is een rekest ingeleverd bij Zijne Exc. den Gouverneur der Kolonie, waarbij zij hun bezwaren indienen op het Instituut der Voedselvoorziening van wege het Gouvernement en met kracht aandringen op het opheffen van dit Bureau en het vrijlaten van allen import van deze artikelen door de kooplieden gelijk voorheen.

Tegen gisteren morgen ten 9 uur had de Gouverneur de leden van de *Kamer van Koophandel* in de Raadzaal tot een Vergadering bijeen geroepen, om daar de klachten en bezwaren aan te hooren, en te krachten tot een bevredigende conclusie te komen.

Deze vergadering, zou alleen voor de bovengenoemde leden toegankelijk zijn.

Doch toen de Gouverneur ten 9 uur de trappen van het Raadhuis besteeg, stond daar reeds een opeengepakte menigte te wachten. Het scheen wel of alle kooplieden en winkeliers der stad daar bijeen waren. Van een geregelde vergadering kon op die wijze geen sprake zijn. Iedereen wilde zijn verontwaardiging luchten tegen het gehate Bureau van voedselvoorziening, dat de schuld van alles gegeven werd. De heer G Sutherland, die het rekest voor den koophandel had opgemaakt, stelde de Heeren aan Zijn Exc. voor, er bij voegend, dat daar hij zelf geen koopman en deskundige was, de kooplieden zelf er prijs op gesteld hadden, dat rekest verder mondeling toe te lichten. Daarop ingaande, gaf de Heer Gouverneur te kennen, dan allereerst de onderteekenaars van het rekest te hooren tevens de overige Heeren verzoekend zich althans voorloopig te verwijderen.

Doch de meesten waren al te zeer opgewonden en ook nieuwsgierig naar den afloop om daaraan terstond te voldoen.

Wat de Gouverneur te hooren kreeg, was een reeks van klachten en bezwaren tegen het Bureau van Voedselvoorziening, de eisch tot afzetting van het hoofd van dat Bureau of opheffing van het geheele Instituut. Het viel den Gouvr. bezwaarlijk daaraan terstond toe te geven, maar beloofde alles in ernstige overweging te nemen. En verdaagde daarop de Vergadering op a. s. Dinsdag.

Verhooging van Accijns.

In verband met de spoedig te verwachten verhooging van Accijns op het gedistilleerd, nemen de kooplieden alhier reeds bijtijds hun maatregelen. Alles wat aan sterke dranken in het Entrepot was opgeslagen, is daaruit reeds opgehaald.

Een groote nieuwe voorraad van gedistilleerd is reeds aangekomen of nog onderweg, om bijtijds nog onder de oude wet tegen den lagen koers te kunnen worden ingeklaard. Reusachtige sommen aan accijnsrechten zijn dezer dagen de koloniale kas binnengevloeid en zijn nog te verwachten. Alléén aan accijns op *zuivere* alcohol (waarvoor tot nu toe 1 fl per L. wordt betaald) heeft het Gouvernement in de laatsten tijd de som van 100.000 fl ontvangen.

H. van der Hoeven en Echtgenoote berichten de geboorte van hun dochter

Victoria Macaria.

Curaçao 10 April 1920.

Movimiento Marítimo

Di 7 te 16 di April.

A drenta.

Dia 7
Caracas v a di La Guaira
Recompensa g d di Sto Domingo
Merida v a di Maracaibo
Carmelita g v di Pto Cabello
Dia 8
Stavangeren v n di Maracaibo
Diana v h di Maracaibo
Esperanza g v di Maracaibo
Themis g v di Maracaibo
Dia 9
Lizzie v s di Marseilles
Dia 10
ningun
Dia 11
Briarleaf v i di Tampico
Dia 12
Nubian v i di Europa
Atlas r h di Maracaibo
Pto Cabello h l di Maracaibo
Governor Forbes v a di Cartagena
Stuyvesant v h di Pto Colombia
Dia 13
Pluma de Oro g v di La Vela
Zulia v a di La Guaira
Dia 14
Reina g h di Guadaloupe
Graciosa g v di Aruba
Teresa Luisa g v di Maracaibo
Dia 15
Achilles v h di Haiti
Merida v a di La Guaira
Dia 16
Governor Forbes v a di La Guaira
Lelia g h di Bonaire

A sali.

Dia 7
Caracas v a pa New York
Hjortnaer v n pa Cuba
Electra g h pa Maracaiba
Silfide g h pa Bonaire
Dia 8
Stavangeren v n pa New York
Dia 9
Lizzie v s pa Gothenborg
Maracaibo g v pa Maracaibo
Enterprese g h pa Bonaire
Dia 10
Maracaibo v a pa Maracaibo
Lizzie v n pa Zweden
Dia 12
Governor Forbes v a pa Pto Cabelol
Dia 13
Atlas r h pa Maracaibo
Pto Cabello l h pa Maracaibo
Brairleaf v i pa Tampico
Nubian v i pa Pto Colombia
Zulia v a pa Maracaibo
Merida v a pa La Guaira
Lelia g h pa Bonaire
Dia 13
Atlas r h pa Maracaibo
Pto Cabello l h pa Maracaibo
Zulia v a pa Maracaibo
Beaerleaf v i pa Tampico
Merida v a pa La Guaira
Dia 14
Nubian v i pa Pto Colombia
Carlota g h pa Maracaibo
Dia 15
Diana v h pa Maracaibo
Julia Isabel g v pa La Vela
Graciosa g v pa Maracaibo
Dia 16
Percy g i pa Aruba
Princes Juliana g h pa Pto Rico
Themis g v pa Maracaibo
Esperansa g v pa Maracaibo
Moody v a pa Maracaibp
Dilia g h pa Maracaibo
Teresa Luisa g v pa Maracaibo
Lelia g h pa Aluba
Hollandia g h pa Pto Columbia
Stuyvesant v h pa Pto Cabello
Gouoerneur v a pa Pto Columbia

Buitenland.

De Turksche quaestie.

De vraag, wie Constantinopel zou bezitten heeft eeuwenlang een voornaam punt in de Europeesche politiek uitgemaakt.

Sinds Peter den Grooten heeft Rusland het oog op de Turksche hoofdstad gericht en gedurende de laatste eeuw begon het er steeds op te gelijken, dat het zijn doel bereiken zou.

De Krim-oorlog en de oorlog van 1877—78 behoorden tot de geweldige pogingen door Rusland aangewend, om zijn heerschappij over het Balkan-schiereiland te vestigen en tot aan den Bosphorus door te dringen.

Maar het stuitte daarbij niet slechts op hevig verzet bij Turkije, doch eveneens bij andere Europeesche mogendheden.

Met name ondervond het den fellen tegenstand van Engeland, welk Rijk zich èn in Europa én in Azië door de opdringende Russen bedreigd achtte.

Aan het einde van den Russisch Turkschen oorlog 1877—78 verscheen een Engelsche vloot in de Turksche wateren, om het bezetten van Constantinopel door de overwinnende troepen van den Czaar te beletten.

En het Congres van Berlijn onthield aan Rusland, niet in de laatste plaats door toedoen van Groot Brittannië een belangrijk deel der vruchten, welke het van zijn zegepraal hoopte te plukken.

De Moscoviet verloor Constantinopel echter niet uit het oog.

Hij bleef zijn invloed op den Balkan uitbreiden, maar zijne berekeningen faalden en ten slotte scheen het, alsof niet Rusland, doch een der kleinere Balkan-Staten, Bulgarije, den sultan uit diens hoofdstad zou verdrijven.

Ook deze toeleg mislukte, en toen kwam de wereldoorlog, die Rusland deed uiteenvallen en Turkije de zwaarste slagen toebracht.

De vraag: wie Constantinopel zal bezitten, is thans in een geheel nieuw stadium gekomen.

Rusland en de Donau-monarchie zijn als mededingers naar de hegemonie op den Balkan uitgevallen.

Het zoogenaamde testament van Czaar Peter, dat de Turksche hoofdstad voor Rusland opeischte, lijkt verder dan ooit van zijn verwezenlijking verwijderd.

De beroemde Fransche schrijver en diplomaat JOSEF DE MAISTRE schreef reeds in het begin der vorige eeuw, als zijn meening, die als een profetie beschouwd is, dat die eeuw niet zou eindigen zonder dat weer het *Te Deum* onder de gewelven van de *Aja Sofia* in Constantinopel zou weerklinken. Die profetie is weliswaar niet vervuld, doch nadert toch steeds meer zijn verwezenlijking.

Vooral twee christen mogendheden treden thans als concurrenten naar voren: Engeland en Frankrijk.

Of liever, Engeland schijnt er allerminst afkeerig van aan den Bosphorus zich de positie te verwerven, welke het zich gedurende de laatste tientallen jaren in Egypte verworven heeft, en...... Frankrijk schijnt zich daartegen te willen kanten.

Zoo komt de Oostersche kwestie in een geheel ander licht te staan, en rijst tevens de vraag, of zij de Entente cordiale niet op zeer ernstige wijze zal te na komen.

De Katholieke kerk in Duitschland.

Wij lezen in de *Algemeine Deutsche Tertiarenzeitung* een kort overzicht van de verliezen, die de Katholieke Kerk in Duitschland lijdt door de afscheiding van gebieden, die voor het grootste deel katholieke bevolking hebben. Elzas—Lotharingen telt 1.300.000 kath. en 370.000 niet-katholieken. (Het bisdom Metz 505.000, Straatsburg 822.000 kath.) Het bezette Saargebied telt 400.000 kath. en 200 000 niet kath. Eupen en Malmedy tellen 62.000 kath. tegenover 1000 andersdenkenden. In het Westen gaan dus voor Duitschland 1.800.000 katholieken verloren.

In het Oosten gaan de bisdommen Gnesen en Posen over aan Polen met 1.400 000 kath. Eveneens het bisdom Kulm met 800.000 kath., dat voor een gedeelte bij Danzig (vrijstaat) komt. In het Bisdom Ermland zullen 150.000 kath. over hun toekomstige nationaliteit moeten stemmen. Van het bisdom Breslau mogen 1.700.000 kath. en 170.000 andersdenkenden stemmen. Te zamen zullen dus 5.800.000 kath. en 2.250.000 niet kath. niet meer tot Duitschland behooren, resp. over hun nationaliteit beslissen. Vóór den vrede telde Duitschland 24.500.000 kath. en 41.000.000 niet kath. Wanneer alle gebieden, waarover gestemd wordt, ophouden tot Duitschland te behooren, blijven er nog 19 millioen kath. over naast 39 millioen onkatholieken, zoodat de katholieken voortaan slechts 32.5% der bevolking uitmaken tegen 37% vóór den vrede. Het meest zal het bisdom Breslau achteruitgaan: in plaats van bijna 26% het zal dan maar 15% katholieken rijk zijn.

Raar gebruik van geld.

Metalen munten zijn, in Duitschland en Oostenrijk althans, verdwenen. Men heeft daar niet anders dan papieren geld.

En zelfs dat was nog niet altoos veilig. Het is gebeurd, dat een Zwitsersche firma haar bier tapte in flesschen, waarop als etiquette...... een Oostenrijksch kroonbiljet was geplakt. Geen drukkerij kan etiquetten leveren voor één of twee centen per stuk. 't Kroonbiljet zag er aardig uit en de Zwitsersche firma gebruikte het dus als versiering voor haar...... Kroonbier! En was goedkoop uit.

Men heeft in Oostenrijk nog een ervaring opgedaan.

Een zeer zonderlinge ervaring, die niet zonder humor is.

Om in den ontzettenden nood aan klein geld te voorzien, heeft een fabrikant van Linz het vernuftige denkbeeld gehad om tien-heller stukjes te maken van gestempelde schijfjes leer. De werklieden namen dit leeren geld gaarne aan en in de winkels van Linz werd het dankbaar aanvaard.

Doch, wat geschiedde?

In korten tijd waren de duizenden schijfjes leer, door de firma uitgegeven, verdwenen uit de circulatie

Men ging onderzoeken. En wat vond men?

Dat de inwoners van Linz deze stukjes leer gebruikten om ze onder hun schoenen te spijkeren, bij wijze van zoolversterking. Zij waren dan nog zeer veel goedkooper uit dan wanneer zij hun schoenen bij een schoenlapper brachten.

De auto-rage in New-York.

Uit een correspondentie in het *Handelsblad* over New-York:

Wanneer de vreemdeling genoeg in de lucht heeft gekeken en zijn oogen laat gaan over den weg dien hij volgt, dan ziet hij het tweede wonder: den automobielenvloed.

„Het aantal chauffeurs te New-York alleen," schreef de ingenieur jhr van Reigersberg Versluys in 1916, „is grooter dan het Amerikaansche leger." Waarbij dient te worden bedacht, dat dit leger destijds (vóór de toetreding tot den oorlog) ongeveer 150,000 man telde. In 1900 bezat Amerika 15 duizend auto's. In 1910 300 duizend, in 1913 een millioen, in 1917 ongeveer drie millioen, terwijl de productie van personen-auto's over 1920 op 2,25 millioen wordt geschat. Ter vergelijking diene, dat in Nederland in 1914 nog geen 6000 auto's waren. Maar de „timesaving vehicles" spelen in dit land, waar de transport-omstandigheden zoozeer verschillen van die in Nederland, dan ook een belangrijker rol. In den staat New-York alleen zijn 570,000 auto's ingeschreven, dat is één op elke 18 menschen. In Nebraska is één auto op 6,5 menschen. En wanneer de wegen in de V. S. de noodige verbetering ondergaan, is er alle kans dat het gebruik van de auto nog algemeener zal worden. Te meer omdat fabrikanten zooals Ford alles in 't werk stellen om hun wagens zoo goedkoop mogelijk te maken.

Hoe Frankrijk door landvlucht verarmt.

Volgens den minister van landbouw is Frankrijk op het oogenblik niet in staat meer dan de helft van haar bevolking van 40 millioen menschen te voorzien, doordat de boerderijen verlaten zijn door de jongere generatie die door de stad worden aangetrokken waar ze hopen sneller gelegenheid te hebben om rijk te worden. Met ongeveer 50 millioen accres vruchtbaar land dat vóór den oorlog brood leverde voor millioenen monden, maar dat nu braak ligt als gevolg van den uittocht der boeren naar de stad, is de graanoogst van 20 millioen pond tarwe en andere granen in 1913 gedaald tot ternauwernood 10 millioen in 1919.

De eerste onder-staatsecretaris van landbouw resumeerde de situatie welke onlangs het onderwerp van een langdurigen kabinetsraad was, als volgt: 60 jaar geleden rustte het sociale gebouw van Frankrijk op een solied breed fundament, dat bestond uit een landbouwbevolking van totaal 75 pCt. van het totaal der steden. Nu is het gebouw gevaarlijk topzwaar geworden met minder dan 4 millioen burgers, die de velden bebouwen.